

“Let’s put our clothes on and face the world.”

FAV 259

Šaty / Kostým / Móda ve filmu

Mgr. Šárka Gmitterková

21. 2. 2018

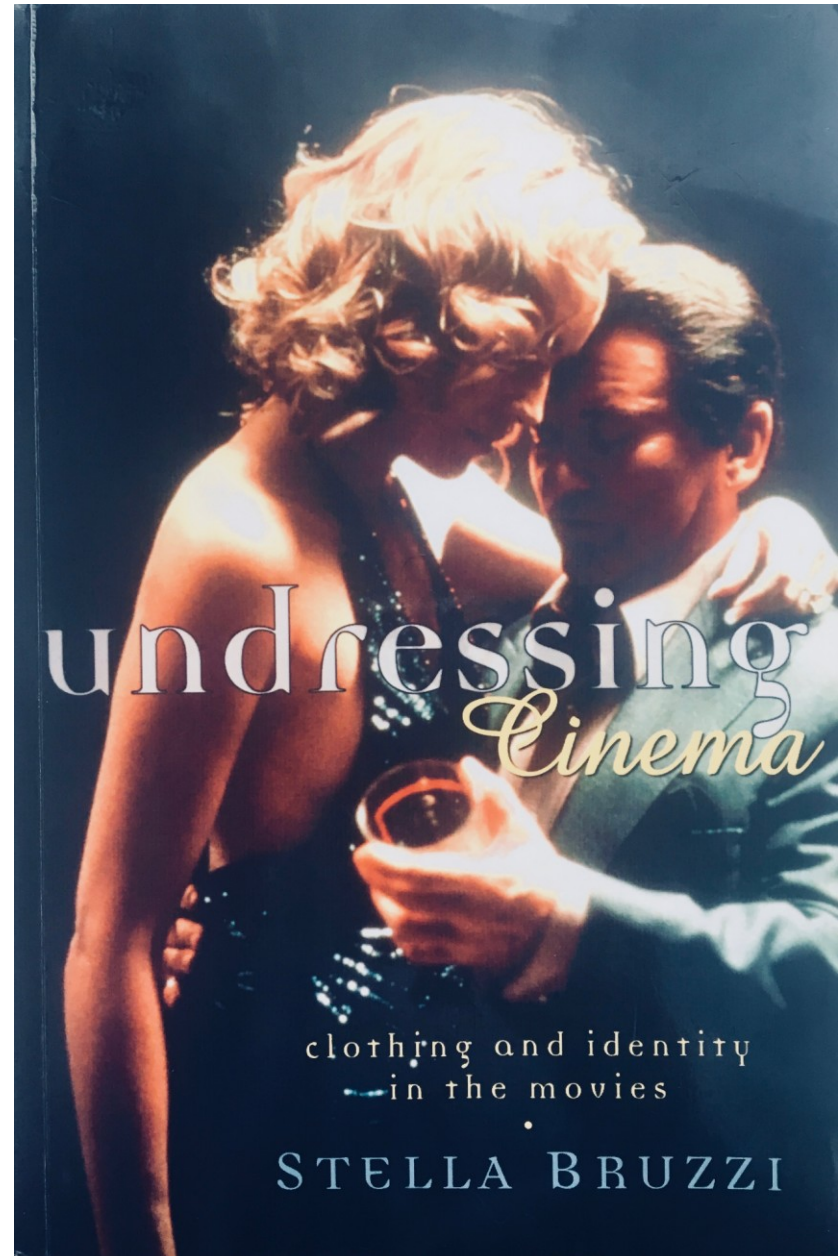
sagm@seznam.cz

Absolvování předmětu

- Test
  - na bázi výkladu a poskytnuté literatury
- Esej
  - libovolné téma vztažené ke kostýmu
v rozsahu 10 000 znaků (čistý text)
  - Bez horní hranice
  - **Práce s povinnou literaturou je nutná!**

BRUZZI, Stella (1997):
Undressing cinema. Clothing and identity in the movies.
London: Routledge.

- Metodologicky vychází z feministických filmových studií, masculinities a kulturních studií => “close reading” vybraných filmů
- Naopak zde chybí rámec produkčních studií (vývoj a perspektiva profese kostýmního výtvarníka)
- **Témata:** propojení filmového kostýmu a módního průmyslu, neo-noir, new black cinema, převlekové komedie, queer, androgynita

Šaty / Kostým / Móda

? V čem se tyto pojmy překrývají a v čem se naopak odlišují ?

ODĚV

- základní význam - krytí, funkčnost, žádná personalizace, absence zdobnosti

ŠATY

- konotují osobní vyjádření a zdobnost
- mají další účel kromě krytí – indikace specifických prvků týkajících se nositele nebo příležitosti, pro níž jsou šaty nošeny
- šaty jsou extenzí těla; tedy jej separují od, ale i zařazují do okolního světa a do společenského řádu (tj.přispívají ke konstrukci veřejné identity)

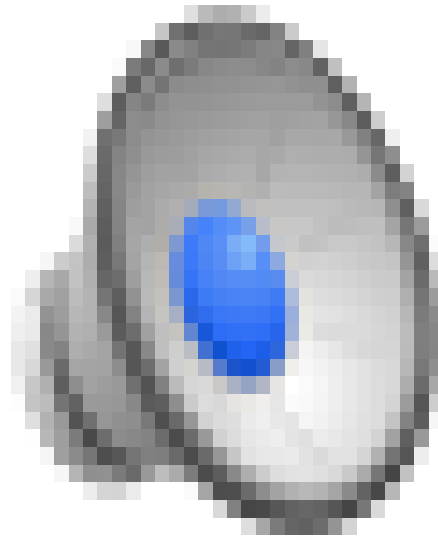
KOSTÝM

- také podvojná povaha
- na jednu stranu dovede velmi dobře sloužit filmovému dílu (nativ, styl, mizanscéna, charakterizace postavy, žánrové konvence) >> **relativní neviditelnost**
- na stranu druhou má kostým tendenci existovat nezávisle na naraci nebo stylu konkrétního filmu a působit vně těchto dominantních diskursů (tzn. jako excesivní podívaná, spektakl) >> **nediegetická viditelnost**

MÓDA

- do jisté míry antiteze kostýmu
- systematická fluktuace vizuálního designu
- opět estetická dialektika – na jednu stranu povrchní, pomíjivá; na druhou stranu i zde existují nadčasové hodnoty (tradiční značky, cyklické navracení se k již vyzkoušeným liniím a střihům)

Costume design – the hidden layer of movie magic (videoessay)

Stella Dallas

- USA 1937, r. King Vidor, kostýmy: Omar Kiam, hlavní role Barbara Stanwyck
- Postava Stelly Dallas výrazně utvářena kostýmem a to na třech úrovních
  1. Téma společenské třídy a na ně navázaných oděvních konvencí. Oděv Stelly jako obtížný a ne vždy fungující kompromis mezi obecnou představou o vkusu a osobním stylem

Žena - dítě

Pro film je téma mateřství klíčové a herectví Stanwyckové kreslí postavu Stelly jako mateřsky obětavou, ale rovněž dětsky přímou, někdy sobeckou a naivní. Kostýmování tuto stylizaci podporuje hlavně ve scéně oblékání se v hotelovém pokoji.

Šaty jako problematická identita

I ve chvílích, kdy je Stella oblečená podle svého vkusu a preferencí, nikdy si není jistá a vždy si s oděvem nevědomky pohrává. Ani jedna z jejích kostýmovaných podob nám nedává zaručenou informaci o její pravé identitě.